

CONRAD NICILAI SCHWACH,

en Sønnesøn af en fra Stettin i Aaret 1763 til Christiania ankommen Bogtrykkersvend, Samuel Conrad Schwach, der udgav den første Avis sammesteds (1763) under Navn af «Intelligentssedlerne», Norges ældste Avis.

Vor velbekjendte Digter Schwach er født 28/3 1793. Hans Fader, Imanuel, var Sognepræst til Solum ved Skien. Depone-rede ved Københavns Skole 1812, reiste i 1813 op til Norge, tog 1817 juridisk Embedsexamen, ved det norske Universitet og blev derpaa 1818 ansat som Prokurator, 1830 Assessor ved Stiftsoverretten i Trondhjem, 1848 Sørenskriver i Nedre Telemarken, hvor han døde 9. Septbr. 1860. Var Redaktør af Trondhjems Adresseavis i Aarene 1836—37. Udgiven en Mængde Skrifter og Digte, v. Forfatter Lexikon.

Schwach var dog visselig af Landets heldigste og mest tiltalende Digtere og kom formentlig dermed i nær Berørelse med hans samtidige, Digterne Bjerregaard og Hansen. Ved en Leilighed blev de to førstnævnte førte i engelsk Fangenskab og oplevede der mange Eventyr, mesterlig fortalt af Digterne selv. Schwachs Digte ere udkomne i et særskilt Værk. De tiltalte den almindelige Mand, især hans Leiligheds Digte der stedse udbredte Glæde og Anerkjendelse. Men hans Muse fandt nok ikke i Regelen Naade for den lærde Verden og led ofte under Kritikens Svøbe. Saaledes siger Pavels i sin Dagbog i 1815 efter at have ophøiet Hansen, derimod om Schwach: «Hans Muse er af dem, som ikke svinger sig høit. Han er mere en Digter fra det Attende Aarhundredes sidste Decennier, end fra det Nittende Aarhundredes første.»

Pavels siger endvidere: (29/12 1815).

«Ogsaa iaar har Schwach udgiven en Nytaarsgave, der lige som den forrige hedder «Nor». Bjerregaard bliver neppe nogensinde nogen stor Digter — —. Schwach vedbliver fremdeles at svare til sit ominøse Navn.»

Af III. Nyh. Blad 1860 No. 40 hidsættes: «alle de feirede Digtere, som indsang Norges Selvstændighed, ere nu vandrede Heden, og disse Harper, hvorfra Frihedens og Fædrelandets Priis først tonede, midt under selskabelige Glæder og bachiske Akkor-der, ere hængte hen, for aldrig mere at tages i Brug. En Litera-

turepoche er dermed afsluttet, som ingensinde herefter vil træde til Live. Det vil sige den venale Lyriks Periode, da Muserne maatte holde for, hvor Retterne vare mange og Drikkene ud-søgte, da en solid Vinhandler eller en omhyggelig Spisevært med Hensyn til poetisk Stimuleringen formaaede mere end nogen Oldtidens Mæcenat. — —»

«Det originale og Sære ved sin Personlighed kjendte han godt og stillede det endog med en vis behagelig Selvironi til Publikums Skue saaledes som i hans Portrait — —» Hans Portrait findes nemlig i ovennævnte Tidende.

Man siger hvad man vil angaaende Schwach som Digter og Sanger: Udødelige blive dog i ethvert Fald efternævnte hans Sange, der med sand Glæde og Anerkjendelse opbevares i enhver Nordmands Bryst:

1. Mens Nordhavet bruser mod fjeldbyggt Strand.
2. Du Oscars Kongegave (Mel.: Vift stolt paa Kodans Bølger).
3. Hans tvende Flagsange.

Og mange, mange flere.

— — «Han udgav i 1837 sine samlede Skrifter; er desuden Forfatter af en Beskrivelse og Historie af Trondhjems Domkirke i et kort Udtog, af en Udsigt over de tre nordiske Rigers Myntvæsen fra de ældre Tider til nuværende, samt Grundrids af Heraldiken. Schwach har desuden udgiven Digtninger af Bjerregaard og M. C. Hansens Noveller og Fortællinger, og har i forskellige Artikler i Dagblade og Tidsskrifter deltaget i Behandlingen af Dagens Spørgsmaal. Han var en af de første, som efter Landets Gjenfødelse begyndte at synge sammen med Bjerregaard og Hansen; den sidstnævnte stod langt over ham i poetisk Begavelse. Af Schwachs Leiligheds Digte blev især Flagsangen engang sunget ved alle selskabelige Sammenkomster.» (Morgenbladet).

I 1830 blev han valgt til Medlem af V. S. og umiddelbart derpaa til Selskabets Sekretær efter Br. Knudtzon, med aarlig Løn 70 Sp. Med denne Post indesad han til 1835, da hans sidste Antegnelse i V. S. Protokol angaar «hans uforsigtige Forsendelsesmaade» af 500 Sp. til Stadssekretær DUE i Stockholm. Pengene kom ikke frem, lige saa lidt som et Pensionsbeløb til en Jfr. Riber, hvorover var ført Klage i Morgenbladet. For sidstnævnte Beløb blev gjort Rede, efter lang Tids Forløb og for de

500 Sp. maatte tages Forskrivelse og Anvisning m. m. I Samling 8. Novbr. 1835 indsender Schwach sin Udmeldelse af Selskabet og gjorde det dermed uforløst for Direktionen, ifølge Protokollens Udvisende, at ekskludere ham, hvilket den ellers vilde ha gjort. De 500 Sp. paastod han at have sendt med en sig her opholdende polsk Oberst Dumarsky der paa hiin Tid reiste herfra som det hed over Stockholm.

WILLUM STEPHANSON,

var en Bogtrykkersvend fra Kjøbenhavn der formedelst et Skrift («Raadslutning, hvorlunde de danske Heste, Køer, Faar &c. vilde give mange Penninge til Christianborgs Slots Opbygning») 1794, blev dømt til Fængsel paa Vand og Brød. Paa denne Tid bosatte han sig i Trondhjem og siges allerede i 1798 at indtræde i Ægteskab med Sophie Holm. 1801 optræder han som Bestyrer og Redaktør af Adresseavisen der fra denne Tid udkommer 2 Gange ugentlig istedet for som hidtil kun 1 Gang om Ugen. Som saadan vedblev han til sin Død der indtraf 1813.

Der findes mange Opsatser fra denne Mands Haand, ikke uden Værd, Flyveskrifter hvoriblandt nævnes «Procedure og Dom i ovennævnte Sag, Cyprianus eller Svartebogen (Trondhjem 1797), kortfattet Naturlære for den norske Ungdom, efter det tyske (1803). Var derhos oftere fremme som Leilighedsdigter.

I 1802 hedder det, at han overtager Bladets Udgivelse mod at svare 600 Rdlr. aarlig Forpagtning. Realskolens Direktion forbeholder sig dog Censorret og Bladet maa før Udgivelsen forevises til den Direktør som har paataget sig Censuratet og vil da tilføje: «Maa trykkes.»

Under Stephansens lange Redaktionstid mærkes den Synderlighed, at Prædikanterne ikke engang opgives i Bladet, medens saadant stadig iagttoges baade før og senere.

I 1806 blev Stephansen tillige beskikket til at være Overinspektør ved Trondhjems Tugthus.

I 1812 lader han bekendtgjøre at han formedelst Papirets overdrevne Pris, der forhen kostede 1½, nu 24 Rdlr. pr. Riis, forhøier Avertissementernes Kostende med det dobbelte mod før. Som ovennævnt vedblev han Redaktionen af Adresseavisen til

30. April 1813, da han fik sin Eftermand i en Angell, og Lt. Brandt som Inspektør paa Tugthuset. Heraf antages at han i dette Aar maa være afgaaet ved Døden, skjønt Dødsfaldet ikke findes anmeldt i Bladet. (Døde 22/9 1816, 54 Aar gammel, 7 Børn).

Den os velbekjendte

CARL STEPHANSON,

var Søn af ovennævnte, født 1799, var endnu i 1822 Handelsbegtjent i Trondhjem, forflyttede derpaa til Nordland, hvor han med Held og vistnok ogsaa med rastløst Stræv som Handelsmand svang sig op til en meget formuende Mand. Derpaa, omkring 1850, forflyttede han til Trondhjem og snart derpaa købte han Gaarden ROTVOLD efter Major JUEL, men afhændede atter denne Eiendom til Staten (1866) og købte derpaa Gaarden Gløshaugen, hvor han da bosatte sig og døde der 1872.

Der fandtes et Testamente hvorefter han giver 5000 Sp. til det i 1871 oprettede «Børnehjem».

OBERST CHRISTIAN FREDRIK SCHARFFENBERG

sees efter Thaulows Dagbøger at have levet her fra 1801 (eller før) til i October 1810, da han døde.

Samtidig boede her ogsaa en

CAPITAIN SCHARFFENBERG,

formentlig Fader til den i nyere Tid, 1852, her ansatte

ARTILL. CAPITAIN CHR. FR. SCHARFFENBERG,

født 1810, der i 1866 forflyttede som Toldkasserer til Stavanger (R. S. O.) Denne Mand, med mange gode Egenskaber, en venlig Omgangsbroder, boede i Trondhjem fra 1852 til 1866, Officer 1833. Døde 21de Marts 1883. Hans Hustru Laura Margrethe, født Nannestad, døde 11te November 1883.

FAMILIEN SCHMIDT.

Naar undtages vor bekjendte Rigsdagsmand **PETER SCHMIDT** haves saare faa Beretninger om denne Familie. Den første er da en

CLAUS PEDERSEN SCHMIDT,

ovennævntes Fader, der oftere i forrige og dette Aarhundrede gjenfindes i Bladene i 1794 som en af Byens «12 Mænd». Døde i Septbr. 1831. Oprindelig Flensborger. Gift med Johanne Beck, død 1840, Sad i Krigsfangenskab (engelsk) med Buck og Ackermann.

Saa have vi

PETER SCHIMDT, senior,

fød 1746, var Handelsmand, gift 1789 med Jfr. Mette Berg. Maa være anden Gang gift med Anna Jørgine Dybli der i 1818 bekjendtgjør denne Schmidts Dødsfald og tilføier at han efter al rimelig Formodning har kunnet leve længere, hvis ikke Sorg, Græmmelse og Utaknemmelighed i de sidste 5 Maaneder have bragt ham i Graven». Havde 2 Sønner, David Schmidt og Svend Busch Schmidt.

JOHAN SCHMIDT, KJØBMAND,

gift 1823 med Abel Margareta.

PETER SCHMIDT, junior.

Claus Schmidts ældste Søn, er født 1782, opdroges til Handelen og var en ualmindelig dannet og begavet Mand. Gift 1805 med Anna Sophie Grundt, Datter af Stadsmusikus Grundt (død hos sin Svigersøn Capt. Holst i Værdalen 1867, 80 Aar gammel). Værge for Trondhjems Domkirke fra 1810 til 1813. 1811 Medlem af V. S. Nævnes allerede 1803 som Kjøbmand.

I 1814 valgtes han til Rigsdagsmand, ankommen til Eidsvold, fik han sin Plads i Finants-Komiteen, der tællede 9 Medlemmer. Forøvrigt tror Aal at Schmidt findes blandt de 24 der holdt sig til Svenskepartiet, mistvivlende om at kunne drive Selvstændigheden igjennem. Senere betvivles dog, at Schmidt kan henregnes til dette Parti, men snarere til de samvittighedsfulde Tvivlere, endskjønt han (Aal) formedelst denne humane Repræsentants enlige Tilnærmelse og tvivlende Udtryk om den attraaede Selvstændigheds Opnaaelse, dertil troede sig berettiget. I 1815 opnaaede han kun at blive 3die Suppleant til Stortingsmand. (1818 4de Suppleant).

Schmidts overlegne Dygtighed var almindelig anerkjendt, men som det ofte gaar saadanne Karakterer, han var neppe som Handelsmand kommen paa sin rette Hylde, og allerede fra 1814, da han indtog det Hædershværv at være Rigsdagsmand, gik det stedse tilbage med hans Forretninger medens han hidtil med fuld Tillid var anbetroet mange offentlige Hværv. I 1826 maatte han gjøre formeligt Opbud hvilket vakte megen Opsigt og Deltagelse. Om Akkord blev der ikke Tale og han maatte igjennem sit hele Liv derefter udholde de pinligste Forfølgelser, væsentlig fra udenlandske Huse for hvem det snart blev bekjendt at han overførtes den ene indbringende Post efter den anden. Strax efter Opbudet averterte han efter Elever, for i et Kursus at dannes til Handelsmænd og sættes istand til at underkaste sig den da gjældende Kjøbmandsexamen. Nedskriveren deltog heri og Schmidts hele Metode og Fremtræden her gjorde paa mig et saare godt Indtryk. Snart derpaa (1830) blev han Tugthusinspektør, efter Brandt, 1833 Børskommissair, hvorfra han fratraadte 1842, derpaa Revisor i Norges Bank, 1840 Veier og Maaler.

De mange lønnende Bestillinger, hvormed han saaledes strax efter sit Fald indesad og ligesom overøstes, gav Anledning til megen Misundelse og hvorom Bladene indeholdt en Mængde Opsatser. Da han endelig blev Veier og Maaler, skede dette under Betingelse af, at han skulde fratræde sin Bestilling som Tugthusinspektør og denne Post blev da ogsaa af Kommissionen, som dengang bestod af Bætzmann som konst. Borgermester, G. Høe og Nedskriveren heraf, averteret vakant imod en forøget Kau-

tion af 2800 Sp. medens denne hidtil ikkun udgjorde 1000 Sp., hvorfor Broderen, Stadsraad Schmidt stod som Kautionsist. Imidlertid faldt Resolutionen for at Schmidt kunde vedblive sin Konstitution som Tugthusinspektør, hvilken af Kommissionen, i god Tro, blev Schmidt Kommuniceret. Men snart derpaa, den 5. Marts 1845, døde Schmidt, hvis Bo fandtes at være i Underbalance. Kommissionen blev da gjort ansvarlig for 1800 Sp., da den ikke troede sig kaldet at paalægge den vedblivende Inspektør nogen forøget Kaution, og overførtes nu en Proces, hvor alle 3 Retter vistnok frikjendte os for ethvert Ansvar, men fik dog en hel Hoben Procesomkostninger at tilsvare, omkring en 70 Sp. for hver av os. Dette var Nedskriverens Løn for 12 Aars Tjeneste som Medlem af Tugthuskommissionen.

Endnu i 1811 maa hans Stilling ha været taalelig god, da han i dette Aar skjænker 1000 Rdlr. til det nye oprettede Universitet.

OLAUS MICHAEL SCHMIDT,

anden Søn af Claus Schmidt, født i Trondhjem 1784, Student herfra 1801 og theol. Cand. med egregie 1806; ansattes som Adjunkt ved Trondhjems Skole hvor han forblev til 1810, da han atter reiste til Kjøbenhavn, hvor han 1812 tog juridisk Embedsexamen; blev s. A. Auditør, 1817 Assessor i Christiansand, 1828 Justitiarius sammesteds, 1829 Assessor i Høiesteret, og 1838 Statsraad. Tog Afsked 1848. v. Kraft. Døde i Tøplitz 5/7 1851.

Claus Schmidts 3die Søn er:

NICOLAUS CHRISTIAN SCHMIDT,

født 1786, var Traffikerende her i Trondhjem og sees i 1813 at være Eier af Gaarden Tungen paa Strinden. Døde samme Aar, var gift med Elise Lorentse født Wulff.

JACOB GOTLIEB SCHMIDT,

Claus Schmidts 4de Søn, født 1789 var oprindelig Handelsmand, gift 1815 med Elen Sophie Jensen, Søster af Hans P. og N. Jensen. Hun døde omkring 1825 og Schmidt selv 1831, da som Toldbetjent, anden Gang gift med Anna Elisabeth født Holst.

Vi komme saa tilbage til Peter Schmidt junior, hans Børn:

1. JOHANNA CLAUDINE, født 18/10 1804, gift med Artill. Lieutenant, senere Brigaderegnskabsfører i Christiania Christian Brun, hvor han døde i Aaret 1839 18/2, 38 Aar gammel. Boede i mange Aar i Trondhjem som Artill. Officer. Enken døde 17/11 1878 i Havre hos Datteren Sophie Mørch.
2. OTILIA ELISABETH CHRISTINE, født 1807, gift med Brigaderegnskabsfører NICOLAI RAMM, født 1798, var først Officer i Kav. Brigaden, blev Officer i 1818, succederede ovennævnte Brun i førstnævnte Stilling i 1839 og døde i sit Embede som Enkemand 1873. Konen var mange Aar forud afgaaet ved Døden.
3. Den 3die og yngste af alle Børnene var AMALIE SOPHIE, født 1818, gift 16/9 1842 med Capt. Holst i Værdalen. Hun døde 1887.

Saa havde han 3 Sønner:

MICHAEL URSIN SCHMIDT,

født 28/9 1808, Student 1826, studerende en Tid Theologi og ansattes 1828 som lærer paa Kongsberg efter 2den Examen som konst. Adjunkt hos M. C. Hansen, 1830 tilbage til Christiania, 1832—35 ansat som Lærer og Medbestyrer af en privat Real- og Latinskole oprettet i Trondhjem af Broderen Chr. Schmidt og Lieut. Bang. 1836—38 ansat ved Møllers Institut i Christiania. 1838 forflyttet til Christiansand, hvor han var Lærer i 12 Aar, dels som Adjunkt og i 6 sidste Aar Inspektør og Førstelærer ved Borgerskolen der. Den 25. Januar 1850 beskikket til Bestyrer og Førstelærer ved den da oprettede Tangske Skole i Bergen, en Post han beholdt i 23½ Aar indtil han i 1873 fraflyttet denne Bestilling og boer i Christiania, hvor han i Januar 1878 holdt sit Lærer-Jubilæum.

I 1843 blev han gift med Helene Margrete Adelaide fød Schmidt, og holdt som forannævnt sit Sølvbryllup den 10. Novbr. 1868. Hun døde i Christiania 7. April 1878. Schmidt døde 1888.

PETER CHRISTIAN SOPHUS SCHMIDT,

Schmidts anden Søn, fød 25. Mai 1813. At nedtegne denne forvildede Mands Levnetsløb er vel en urealisabel Tanke og visse- lig ikke engang ønskelig. Med dyb Sorg har jeg fulgt dette Geni, der i sin første Tid som Student var min stadige Husven og ud- bredte med sit elskværdige Væsen og med sit ualmindelige Talent som Selskabsmand lutter Glæde og Opmuntring alle vegne hvor han færdedes. O! at en beskyttende Engel maatte have reddet denne Personlighed fra den Fordærvelse hvori han nedsank, til Sorg for hans Paarørende, til Beklagelse for hans Samtid. Det skulde synes som saa mange Talenter var en bedre Skjæbne værd.

Vi skulle her kun indskrænke os til, efter Kraft at ned- tegne:

— — «blev Student 1830 og philologisk Candidat 1843. Siden har han tildels været Huslærer paa forskellige Steder. Ud- givet latinsk Læsebog for Begyndere, Naturhistorie for Børn, oversat fra tydsk.»

Efter et omvankende, sørgelig Liv, døde endelig den ulyk- kelige Mand i Christiania i Februar Md. 1872, altsaa 59 Aar gammel.

Broderen forsikrer, at han døde under Anger og Bod.

Den tredje Søn var

OTTO SCHMIDT,

fød 1816, Student, død 1844.

HANS HERMICK SCHMIDT,

fød 1800, etablerede her i 1828 Manufakturhandel som han drev i stor Stil, men solgte hvert Aar en Mængde overliggende Varer paa Børsen, der rimeligvis medførte betydelige Tab. Gift 1831 med Marie Sophie Wildhagen, fød 1807. Havde 7 Børn. Efter

ikke ret mange Aars Forløb gik det ud med hans Forretning og har nu i en lang Aarrække været Funktionær som Revisor i Trond- hjemms Sparebank foruden en Bestilling i Norges Bank. Døde den 26. Januar 1874. Konen døde den 14. Februar 1876, 68 Aar gammel.

JENS SMITH

var ansat som Maanedslieutenant søndenfjeldsk i Krigens Tid 1814, fød omkring 1790, men blev snart entlediget og begiver sig derpaa omkring 1818 til Trondhjem, hvor han etablerede sig som Handelsmand og fortsatte som saadan i flere Aar, boende paa Baklandet, gift 1820 med Jfr. Testmann. Han forsøgte sig med Forretninger paa Færøerne, var selv ikke uden en vis Begavelse som Traffikerende. Giftermaalet var ulykkeligt, han tabte Modet og gjorde Opbud 1827. Han kom i en svær Strid med sin Skip- per, en, som det synes, stridig Person ved Navn Klerck der sta- digen angriber Smith i Bladene. Derefter ernærede han sig med at give Fyrværkerier og sceniske Forestillinger, oftere paa «Lunds Theater», hos Vold paa Hlade, hos Behncke i Ihlen, ved Skand- sebatteryet og flere Steder.

Hans Moder fulgte stedse denne Søn (Broder til Prokurator senere Skattefoged Smith i Drammen), og opholdt sig i Trond- hjem i flere Aar, havde en forholdsvis stor Pension, men levede kummerligt og endog i Nød. Da hun engang hævede sin Pen- sion, lagde hun Pengene i sin Komode, hvor de efter nogle Dages Forløb vare aldeles fortærede af Utøi. Sønnen forflyttede 1831 til Røraas, Moderen fulgte efter, men døde her 1832, en ynkelig Død som Følge af at falde ned paa Ildstedet hvor hun kogte sin Kaffe. Var da 76 Aar gammel. Sammesteds døde ogsaa Søn- nen faa Aar senere. Af Søstre nævnes her:

1. GUNILD MATHEA SMITH, Nedskriverens Stedmoder, fød 10. Marts 1782, var i Huset hos min Fader paa Stadsbyg- den, 1800—1808, fulgte med til Gausdal og blev 1915 min Faders 3die Kone. Døde 1867.
2. REBEKKA SMITH, boende i Sandefjord. Ugift. Døde om- kring 1870.

3. NICOL SMITH, konditionerende hos Ritmester Selmer i Indalen og forlod samme 1808, forsvandt.

REINHOLT JOHANNES SCHIVE,

fød 1767, deponerede fra Trondhjems Skole 1787, bragte det ogsaa til Embedsexamen som Theol. Cand. men valgte at blive Proprietarius ved at ægte Enken efter Hans Fr. Klingenberg, Datter af Capt. Gjertsen paa Huseby, Adelgunda Christiana født 1770, død 1852. Ved dette Giftermaal kom Schive i Besiddelse af Elsæter Gaard, som dengang strakte sig lige op til Sluppen eller Sundlandsaunet. Eiede ligeledes en Avlsgaard, Kuseth ved Jonsvandet. Var en Halvbroder af den ældre Chr. And. Lorck. Det gik imidlertid og efterhaanden ud med denne Schive og solgte store Strækninger af Jordmonnen for 10 Sp. pr. Maal, der i vore Dage holdes i en Priis af 50 a 100 Sp. I Aargang 1813, No. 18 findes en Opsats fra Schive gaaende ud paa at lægge Raad og give Vink om Maaden om muligt at lindre den herskende Nød. Oftere lader han høre fra sig i Bladene, saaledes i 1822 No. 1 i Vers, som Prok. Wahl vistnok med fuld Føie, tager til sig og tager til Gjenmæle. Desuden skrev Schive ofte om Veirforhold, og da General Birck opsøgte Schive for at sige ham at Kongen satte megen Priis paa disse lagttagelser, fortsatte han dermed i en lang Aarrække.

I hans senere Løbebane søgte han forgjæves om at faa indtræde i den geistlige Stand. Døde 1835, 68½ Aar gammel.

Her levede i det forrige Aarhundrede en «Negociant» MATHIAS SCHIVE, nedsat i Frue Kirkes Liigkjelder, igjen nedlagt i Jorden 1853, født 1722, død 1787.

Reinholt Schive havde 6 Børn, nemlig 3 Døtre:

Hanna Fredrikke Klingenberg, født 25/9 1801, ugift. Charlotte Marie Klingenberg, født 31/5 1807, ligesaa ugift, og Fredrikke Christine Motzfeldt, født 13/5 1810, gift 9/9 1832 med Byfoged Bætzmann. Hun døde 1878. Samt 3 Sønner:

CHRISTIAN LORCK SCHIVE,

fød 10/5 1803, kom som Handelsbetjent til Chr. Lorck senere paa Stiftskontoret (1828) hos Trampe og hos Riis 1833. Blev

i dennes Tid efter Iversen (1837) Forstander for en del af Byens Stiftelser samt Fattigforstander, hvilken sidste Post i Aaret 1858 overgik til en egen Forstander. Var Eier af Teglværket paa Baklandet, solgt 1873. Gift 1832 med Provst Willes Datter, Marine, født 11/4 1803. Har nu 1878 alene med Waisenhuset at bestille, Kasserer ved Trondhjems Latinskole. (1838 Medlem af Harmonien) Schive døde 12. Decbr. 1879 Kl. 9 om Aftenen.

JACOB MOTZFELDT SCHIVE,

fød 13/4 1805. Var først paa Kontoret hos Sorenskriver Knudsen, tog juridisk Examen i 1826, blev samme Aar forflyttet til Tromsø som Prokurator, hvor han dog samtidig i et Aar fungerede som konst. Foged og Sorenskriver. Forflyttede 1839 til Fosen som virkelig Foged og endelig 1855 i samme Egenskab til Stør- og Værdalen, hvor han beboede den deilige Embedsgaard Støb. Gift med Provst Willes Datter Christiane Fredrikke, født 1804. Havde kun en Søn der virker som Landskabsmaler, ikke uden Held. Foged Schive er desuden Politimester og Magistrat i Levanger. Ridder af St. O. O. Han døde efter længere Tids Sygelighed den 6. April 1877. Hans Liig blev ført til Trondhjem, nedlagt paa Domkirkens Kirkegaard.

JOHAN CHRISTIAN VOGELSANG SCHIVE,

fød 6/10 1812, deponerede fra Trondhjems Skole 1834, blev 1842 Cand. juris. Kopist i Justits Departementet og endelig, i 1850, Lensmand i Selbo. Døde 20. Mai 1874 under et Besøg hos Lensmand Rønning i Strinden, der var gift med Schives Datter.

BALTHASAR SCHNITLER,

fød 1787, dep. fra Trondhjems Skole 1804, blev Cand. jur. gik ikke i Embedsstilling, men fik Karakter af Krigsassessor, gift 1813 med Dorothea Røring (død 1861, 79 Aar gammel). Var oprindelig i Handelsvirksomhed som Hans Wenssels Svigersøn. Valgtes ved Bankens Oprettelse til en af dens Direktører, oftere Stortingsmand, 1827, 28, 30, 33, 39 og 1842, og i det hele Taget

meget anseet. Døde 9/2 1851, nedlagt paa Frue Kirkes gamle Kirkegaard, sammen med Hans Wensel. Denne købte en del Jord af John Klæths Landsbolig op ad Stenberget og forærede samme til sin Svigersøn i Aaret 1827. Han anvendte meget paa denne Gaards Forskjønnelse, og erindres af hans Samtidige som den der fast hver Dag tog sig en Tur op til denne sin Eiendom hvis Besiddere senere blev Sagf. Jelstrup, nu Meisterlin. (Bergslien i Stenberget).

Enken efterlod en betydelig Formue omtrent 50,000 Sp. og forefandtes følgende Testamente:

2500 Sp. til Trondhjems Asyler med 3/5 til Byens og 1/5 til hvert af Forstædernes Asyler. 2500 Sp. til forladte Drengbørns Opdragelse. 2500 Sp. til Universitetet, hvoraf Stipendium skal udbetales til fattige Studerende. Desuden er der legeret en del Summer til Private, foruden hvad der tilfalder Hovedarvingerne.

I Begyndelsen og længere ud i det attende Aarhundrede nævnes flere af det Navn Schnitler: Major Schnitler i 1733, Caspar Fr. Schnitler død 1751, Johannes Schnitler død 1751, Oberstl. Schnitler ogsaa død s. A.

HENRIK STEFFENS,

Regimentsfeldtskjer og Licentiat Medicinæ, sees at være ansat her som saadan i 1777 og i dette Aar eller deromkring at være gift med Susanne Christiane Bang. Var Medlem af V. S. og fører i d. a. et Avertissement hvorefter han «dels for at fornøje sig selv, dels og for at være Begyndere til nogen Nytte, tilbyder han at holde nogen Gange om Ugen Anatomisk Chirurgiske Forelæsninger eller Øvelses-timer for alle de sig til det Chirurgiske Studium applicerede unge Mennesker, og alt dette uden Betaling.» I Aaret 1805 ligger han i Feide med Redaktør Stephanson.

Formodentlig er det en Søn af denne der nævnes

NILS STEFFENS,

ogsaa en læge, en Broder af Borgermester Hagerups Frue, født 1773 eller 74, Student 1787, død i Hadersleben 1806. Der for-

tælles om denne Mand, at han for at komme ud af Landet, eller af andre ubekjendte Grunde, anstillede sig syg i Hadersleben, hvorefter en af hans Kamerater, ogsaa en Læge, praktiserede et Liig ind i hans Seng, medens han selv forsvandt og drog til fremmede Lande, men skulde senere været seet og gjenkjendt i Amsterdam.

Efter Sagnet var han her i Trondhjem forlovet, først med en Jfr. Meincke og siden med en Jfr. Finne paa Bakke, men en Mand uden Titel og Rang fandt ikke Naade for de høje betitlede Herrer og naadige Fruer, og begge Partier gik overstyr.

JOB THODE SOMMERSCHILD,

Søn af Oberstl., Peter Henrik Sommerschild og Hilchen Thode, er født i Trondhjem 3. Mai 1797, var først Handelsbetjent (1820) og nogle Aar senere hos E. Oedings Enke, med hvis Datter Birgitte Marie Gram han blev gift 1822. Hun døde 4. Marts 1881, 84 Aar gammel. Han var en Mand af Kundskaber og Dannelse, blev 1828 Vare- og Vexelmægler, senere tillige Kontra-Bogholder i Norges Bank, med hvilke Funktioner han indesad til sin Død, der indtraf den 27. August 1859 paa hans Landsted, nuværende H. T. Knudtzons. I Byen boede han i egen Gaard, den forhenværende Realskoles Gaard, nuværende Ernst Tønseth. (Olaf Trygvessøns Gade 2 B).

Faderen, Oberstl. P. H. Sommerschild var født 1754, død i Stod 1798. Mægler Sommerschild havde flere Sønner, hvorav her ikkun nævnes Christian Worm Sommerschild født 1828. Cand jur. 1854, Politifuldmægtig 1866. 1879 Overtoldkontrollør for Brændierne.

OBERSTLIEUTNANT CHRISTIAN WORM SOMMERSCHILD,

forannævntes Broder, er født 1794, Officer fra 1808, 182? Capitain og Adjutant hos Generalmajor Hegermann, gift 1824 med dennes Datter Hansine Diderike, Avancerede 1840 til Oberstl. Ridder af St. O. O. Boede i egen Gaard forhenværende Hans Nissens Gaard i Kongens Gade, (Kongens Gade No. 20 (1919). Var en dannet og anset Mand, an betroet flere Tillidshværv i

Kommunens Tjeneste og avancerede endelig i Aaret 1848 til Stortingsmand. Ved Afreisen til Stortinget blev han syg underveis, kom sig dog frem til sin Svoger, Præst Lorns Schönheyder i Urskog, men døde her efter faa Dages Forløb, 4/2 1848, 53½ Aar gammel. Hans Liig blev ført til Christiania og jordet ved siden af hans i 1841 sammesteds afdøde Svigerfader, Generalmajor Hegermann.

OBERSTLIEUTNANT W. H. SOMMERSCHILD

var Officer allerede fra det forrige Aarhundrede og nævnes 1808 som Capitain for et af de Kompagnier, der endnu Vinters Dag marcherede til Røraas, hvor en Afdeling af de Nordenfjeldske Tropper kamperede en Tidlang. Den samme, som i den senere Tid var ansat som chef for Indherreds Musketer Korps, entlediget 1857. Ridder af St. O. og Sv. O.

Fornavn: VINCENT HENRIK. Død 29. Juli 1879 i Værdalen, henvend 89 Aar gammel. Bekjendtgjort af Datteren Frederikke Sommerschild, gift med Capt. H. Sommerschild.

MAJOR LORNTS SOMMERSCHILD

fød 1795, blev Officer fra Kjøbenhavns Akademi, hvorfra han demitterede efter 1814, og ansattes i Trondhjemske Brigade. Gift 1826 med en Frøken Moe, der døde efter nogle Aars Forløb. Anden Gang gift med en Frøken Kathenkamp og arvede derved Hans Bruns halve Formue, ca. 250,000 Sp., tog sin Afsked 1858, og har senere taget Opholdsted dels Kjøbenhavn og tilsidst i Christiania. Ved sin Afsked overrakte han af sit gevorbnede Kompagni et Gulduhr med Guldkjæde som Tegn paa Kompagniets Agtelse og Erkjendtlighed. Døde i Christiania den 4de Mai 1868.

Da Sommerschild, efter Hans Bruns Død i 1858 søgte Afsked fra Krigstjenesten paa Grund af Svækkelse, anholdt han tillige om og fik Pension af 460 Sp., men som afsloges af Stortinget paa Grund af hans betydelige Formue der forøvrig alene tilhørte hans Børn, hvorimod han alene maatte benytte Renterne.

Angaaende denne Negtelse blev der, efter Paavirkning fra høiere Steder, ført Proces, hvorved denne Negtelse af Høiesteret

blev stadfæstet. Sommerschild havde vistnok gjort klogest i ikke at forlange Pension; men paa den anden Side forekommer det mig mindre retfærdig at benytte sig af en Mand hvis private Formuesomstændigheder, de være erhvævede enten ved Arv eller egen Flid og Anstrængelse. Statsraad Wergeland, Oberst Ræder og Kammerherre Iversen erklære offentlig, at de paa egne og andres Vegne have opfordret Majoren til at anlægge Sag i denne Anledning for at se afgjort, hvorvidt den forinden 1814 for Landet gjældende Pensionslovgivning er hævet ved Grundloven eller ikke. Sommerschild, der ved denne Leilighed og som en formuende Mand, fik mange Misundere og Modstandere, var og blev en ægte Gentleman, der udøvede mange veldædige Handlinger, hvoriblandt et Legat, stiftet 1858 i Forening med Svogeren Capt. Lyng, af 1000 Sp., hvoraf Renterne hvert Aar skulde uddeles blandt trængende Qvinder af den bedre Klasse. Skulde gives Navn af Hans Bruns Legat. Legatet kom dog ikke istand i sin Helhed paa Grund af formelle Mangler og nød ikke kongelig Konfirmation. Efter Hans Bruns Afgang, blev Formuen bekjendt og Ligningskommissionen fuldførte strax den uheldige Idee, som alt for ofte viser sig at forfølge den Bemidlede med overdrevne Fordringer istedet for ved Maadehold heller at søge dem bevarede i sin Midte. Han ilagdes det første Aar en kommuneskat af 990 Sp., medens den samme anførte Indtægt 12,000 Sp., i Christiania dette Aar vilde have udgjort omtrent 600 Sp. Dette foranledigede Sommerschild til at forflytte til Christiania, medens han ellers antageligen havde valgt Trøndhjem til sit Opholdssted. Lighedant gik det med ovennævnte Lyng, der ogsaa samtidig forflyttede til Christiania.

TØVIS RASK STEEN,

fød omkring 1783, gik tilsøs og var allerede i 1798 Styrmand da Klosteret stod i Fare for at nedbrænde, idet en Ildebrand opkom i Sidegaarden som dengang eiedes af Bergraad Dons (nuværende Toldinspektør Collins Gaard. Gaarden er nedrevet omkring Aar 1900). Her var det at Steen ved sin ualmindelige Kjækhed i Forening med andre Sømænd bidrog væsentlig til Klosterets Redning og forlenedes dermed med det Løfte, at hans eventuelle Enke, om

hun ønskede og tiltrængte Plads i Klosteret, skulde fortrinsvis komme i Betragtning, et Løfte hvormed Steens Samtidige var vel bekendt. Steen var 2 Gange gift:

1. Med Johanna Brun, død 18. November 1813.
2. Med Jfr. Ramm, født 1795, gift 1815, død 1871, 76 Aar gammel.

Det til Steen givne Løfte sagdes at være skriftlig udstedt, men forkom under en Ildebrand, og da Steen selv døde i Aaret 1840, søgte Enken forgjæves i lange Tider Plads i Klosteret, indtil hun endelig i 1866 opnaadde en saadan og døde der.

Denne Steen var bekendt for sin ualmindelige Styrke. Ved en Leilighed, da en kry Englænder var her oppe, beklagede denne sig over at han ikke havde faaet et ordentlig Haandtag i Norge. Da var det at Steen opfordrede ham til et Forsøg med ham, (Hand Shaking) og hvorved Steen klemte saa vældigt til, at Englænderen skreg i vilden Sky og gjorde Afbigt.

CANCELLIERAAD JENS SCHANKE,

født 1676, havde ogsaa Titel af «Postkontrollør i Norge». Døde 178?, altsaa over 100 Aar gammel, hvis det ikke er en Feiltagelse. Hans Liig nedsat i Frue Kirkes Liigkjelder, nedlagt i Jorden 1853. Efter Beskrivelsen «paa Pladen» var han 2 Gange gift, havde mange Børn og beskrives som en udmærket Embedsmand i alle Retninger.

GENERALKOMMISSAIR CHRISTIAN SANDBORG,

født 1752, var Mynsterskriver, Maaler og Veier, 1785 gift med Maren Fredrikke Coldevin, boende i egen Gaard lige over for Schreiner & Co. Nævnes allerede i 1802 som Krigskommissair. Døde 16. Decbr. 1826. Valgmand 1815.

Havde 4 Sønner:

1. Isach Jørgen,

født 5. Octbr. 1787, var Landmand og beboede Øvre Stubban.

2. Nicolai Christian Sandborg,

født 1790, var Handelsmand og drev væsentlig Vinhandel i sin Eiendomsgaard, nuværende Lars Hansens Gaard, og købte i 1834 hele Vinbeholdningen efter Machholm og boer nu i J. S. Grams Gaard i Søgaden No. 34, som han tilforhandlede sig efter Consul Knudtzon, men solgte den igjen til benævnte Gram, ophørte med Handelen omkring 1832, overgik til Landvæsenet som Jordbruger, købte Gaarden Ferstad efter Bang, 1826, og opholdt sig som saadan i en del Aar. Som det sædvanlig gaar, gjorde han i denne Stilling ingen Lykke, solgte atter Ferstad, 1835, til en Bondemand for 7000 Sp. og forflyttede til Værdalen, hvor han atter købte en Eiendom, Bjertnes, hvor han døde i Febr. 1840.

Blandt andre Sønner havde han en, der blev Sektionschef her i det nordenfjeldske, døde i 70-Aarene.

3. Johan Fredrik Sandborg,

født 1793, Lieutenant i Artilleriet, boende i en lang Tid i Trondhjem, gift med den for sin Skjønhed bekendte Marie Krag, Datter af Præst Krag. Forflyttede til Bergen som Chef for 11te Batteri og i 1848 som Oberstlieutenant for 5te Battaillon. Døde sammesteds omkring 1850. (Indtræder som Medlem af Harmonien 1825).

4. Hans Emahus Tønder Sandborg,

født 1799, blev Theol. Cand., Præst til Selbo, og forflyttedes senere som saadan til Horten hvor han døde i 1863.

MAJOR von der STEENHOFF,

var ansat som Officer i Trondhjem allerede fra det forrige Aarhundrede, gift som Lieutenant-Vagtmester i 1798. Erindres som Exercermajor i Aarene 1820—30, da han omkring denne Tid døde.

FREDERIK SCHRØDER,

vil erindres her som Sagfører og hvorom Kraft oplyser:

Var Søn af en Kjøbmand Schrøder, er født i Christiania 17. Februar 1799, ansat som Sec. Lieutenant 1818 i Trondhjemske Bri-

gade, tog 1822 norsk juridisk Examen og blev 1827 Underret-Prokurator; var i 7 Aar konst. Auditor i Tondhjem, blev 1834 Overrets-Prokurator sammesteds, og 1848 Foged i Nordmør. Døde 5. April 1858. Gift 1824 med Hennichen Margrete Klingenberg, Datter af Forstander Klingenberg. Udgivet Militærkalender for 1820—23 m. m.

Havde en Søn,

ADOLPH VOLQVARTS FREDERIK,

fød 1825, Officer 1846, ansat i Trondhjemske Brigade, 1862 som Landværnschef, da han forflyttede til Stenkjær. Tog sin Afsked 1876. Blev Postaabner og døde 6. August 1880.

CHRISTIAN FREDERIK BØDTKER, R. O. O.,

fød 1829, Officer 1848, boede i længere Tid i Trondhjem med Beskæftigelse ved Veivæsenet, blev 1864 Capitain ved Stør- og Værdalens Division, senere som Capitain ved 4de Kompagni ved Nordmør.

KJØBMAND CHRISTIAN LUDVIG SCHREINER,

fød den 8. Octbr. 1795, kom omkring 1814 paa Meinckes Kontor, blev her, 1819, Associe tilligemed Wildhagen. Kompagniet ophørte i 1830 hvorefter Firmaet, i samme Gaard, forandredes til C. L. Schreiner & Co. Gift 1825 med Cicilie Johanna, fød Oeding, fød 1798, død 1866. Schreiner selv døde i Febr. 1848.

Schreiner var den første der i 1839 anlagde et Ølbryggeri i større Stil og deltog i Indkjøb og Drift af Leerens Valseværk, hvilke Bedrifter endnu fortsættes under ovennævnte Firma (nedlagt i 1870-Aarene).

I Addressen faar den Afdøde saadant Skudsmaal: «Ved Døden er idag (No. 25, 1848) bortkaldt en af denne Byes mest agtede og driftige Borgere, Kjøbmand C. L. Schreiner, en Mand med et for sin trængende Næste varmt følede Hjerte, en Mand der ved sin udbredte Virksomhed satte mange arbejdsdygtige Hænder i Be-

vægelse, kort en Mand, der ei alene vil savnes af sin store Familie, men af de mange, der ved ham fandt sit daglige Udkom, og de flere fattige Familier, han rakte en hjælpsom Haand.» Store Høitideligheder ved hans Jordefærd.

Havde en Broder

PETER HENRIK SCHREINER,

fød i Flensborg 17. August 1794, forflyttede 1819 til Christiania hvor han 1823 indtog selvstændig Handelsforretning. Døde sammesteds 1880.

KJØBMAND HANS BENNECHE,

var Kjøbmand i Trondhjem, boende i Strandgaden No. 34, hvor Sønnen indtager samme Gaard, gift med Bergitte Magdalene Hveding. Han døde omkring 1835. Havde en Broder

PETER BENNECHE,

der var Skibsfører og døde i Kjøbenhavn 1824. Var gift med Broderkonens Søster, Karen Bing Hveding.

FREDERIK OTTO JUELL, BRIGADEINTENDANT,

fød 9. November 1803, hvis forældre var Major Christian Juell og Wilhelmine Christina Juell, fød Neumann, blev Sec. Lieutenant 1825, Pr. Lieutenant og Adjutant 1837, Capitain og Divisionschef 1852, Kompagnichef 1853, Brigade-Intendant i Trondhjem 1855, Ridder af St. Olafs Ordenen 1856, Kommandør af Vasa 1862. Tog sin Afsked 1864, og forflyttede herfra til Moss. Han var en ivrig Jæger og har i den sidste Tid udgivet sin Jagthistorie, «En gammel Jægers Meddelelser», meget interessant. Udgav i 1876, det Thaulowske Slægtsregister. Var gift med Sorenskriver Thaulows Søster paa Hadeland. Under sit 8-aarige Ophold i Trondhjem var han ansat som Regnskabsfører ved Støren-Jernbanen, hvorved man dengang var i Arbejde.

Den 19. Novbr. 1883 feirede Juell sin 80de Fødselsdag i Moss. Juells Kone, Severine Allette Huitfeldt Juell, fød Crøger, død 8. Marts 1884, 78 Aar gammel.

REKTOR IVAR CHRISTIAN SOMMERSCHILD GEELMUYDEN,

Søn af Mægler Hans Geelmuyden, er fød 1819, Student 1837, Cand. Mag. 1844, Rektor i Bergen 1862, døde 1875. Var i flere Aar Lærer ved Nissens Latinskole i Christiania, 1852 Overlærer i Fredrikshald. Udgivet nogle Skrifter. Stortingsmand for Fredrikshald 1857, 58, Bergen 1865, 66, 68, 69, 71, 72, 73. Død 1875.

CHRISTIAN TORBER HEGGE GEELMUYDEN, (R. St. O. O.),

ovennævntes Broder, er fød i Trondhjem 16. Octbr. 1816, blev 1836 Sec. Lieutenant i Marinen, 1848 Pr. Lieutenant og 1857 Capt. Lieutenant; tog 1836 Examen i den militære Høiskole, studerede 1837 Bergvidenskab ved Falun og var 1841—52 Lærer ved Søkadet-Institutet &c. 1857, 58, 64, Stortingsmand fra Jarlsberg Amt. Gift 1842 med Caroline Hjort (død 1854); anden Gang, 1855, med Jensine Sophie Horn, ansattes i Trondhjem (1870) som første Lærer ved den ny oprettede tekniske Skole, men fraaadt strax efter dens Begyndelse, forflyttede saa til Tromsø, derfra 1876 tilbage til Horten, som første Officer i Marinens Stab. Udgivet flere Skrifter. Ridder af St. O. O.

ANTON CHRISTIAN SEVERIN JOHNSON,

fød 1832, Theol. Cand. 1852, 1874 udnævnt til Sognepræst for Baklandets Menighed i Trondhjem. 1879 forflyttet som Sognepræst til Ihlen, Trondhjem. En Broder af Professor Johnson.

JUST BING EBBESEN,

fød 1847, Student 1866, theol. Cand. 1873, konst. Kaldskapellan Baklandet 1876. Er Søn af Doktor Ebbesen i Sandefjord. (Senere Postmester i Tønsberg, hvor han endnu indehar dette Embede, 1919).

WILHELM LUDOLF CHRISTOPHER SCHÜREN,

fød i Soest i Westphalen 30. April 1792, gjorde Bekjendtskaber her som Handelsreisende fra 1821 og etablerede nogle Aar senere egne Forretninger, idet han tilforhandlede sig Grams forrige Gaard i Strandgaden (Olaf Trygvessøns Gade 35), og blev samme Aar, 1828, gift med Anna Madsine Jenssen, fød 1803, Datter af Mads Jenssen. Hun døde, boende i samme Gaard, 27. Marts 1877. Og netop som hun døde, blev Gaarden solgt til en Skindhandler for 14000 Sp.

Schüren var med og deltog i det verdensberømte Slag ved Waterloo, Juni 1815, og har stundom den ved den Leilighed udkomne Waterloo-Medaille. Døde den 3. Novbr. 1860. Eiede og beboede hver Sommer Gaarden Valgrinden, nu overgaaet til Sønnen. 1879 solgt til Lieutenant Hagen.

Børn:

1. Agnes Sophie, fød 1829, ugift. Død 8. August 1882.
2. Henriette Matilde, fød 1830, gift med Overl. Carstens.
3. Lovise Wilhelmine, fød 1832, gift med Ing. Lieutenant Eriksen.
4. Wilhelm Leopold, fød 1835, gift med Frøken Finne.
5. Johan Carl Gustav, fød 1836, ugift, døde 1867.

CHRISTIAN SCHJØDT STIBOLT,

fød 4. Mai 1786, Søn af Capt. i Søetaten Lorns Peter Stibolt (død 1788), reiste 1802 til Dublin paa et Handelskontor og 1803 til Kjøbenhavn. 1806 kom han som Underofficer i Fodgarden. 1807 Sec. Lieutenant i Trondhjemske Brigade, 1808 Pr. Lieutenant, 1821 Capitain, 1833 Major. 1838 blev han Toldinspektør, først i Christiansund, senere, 1848, i Bergen. Tog sin Afsked 1850 paa grund af Øiensvaghed og forflyttede 1854 atter til Trondhjem, hvor han i de sidste Aar af sin Levetid boede som Pensionist, aldeles blind, og døde den 28. Septbr. 1855.

Af min Faders Dagbog sees han i 1808 at være sendt som Kurer til Stadsbygden for at beordre Capt. Wolff med sit Ritsenske Kompagni over Hals og Hoved at begive sig til Christiansund i Anledning af et engelsk Krigsskibs Indløb sammesteds. Deltog i Udmarschen 1808 og var med ved Kongsvinger mod de Svenske i den Staffeldske Brigade.

Havde en Broder,

LORENTZ STIBOLT,

fød 1783, 1816 Huslærer hos Baron Wedel Jarlsberg, siden Hjælpepræst i Aamodt, derpaa Sognepræst til Tolgen, 1826 Sognepræst til Hammer ved Bergen. Døde 1845 som Pensionist. I 1815 måa han have opholdt sig i længere Tid i Trondhjem, da han hele Vinteren sees at have deltaget som Fløitenist og Sanger i det i dette Aar nyoprettede Musikselskab.

HANDELSMAND ARENT SOLEM,

fød i Klæbo 1778, blev opdragen i Bondestanden, men havde gode Evner og forstod som Haugianer at udvikle en ualmindelig Virksomhed, idet han overgik til Handelslivet og etablerede sig i Trondhjem i Begyndelsen af dette Aarhundrede. Han gjorde Lykke og tilvandt sig endog en ikke ubetydelig Formue og eiede i Forening med J. S. Gram det saakaldte Størdalsbrug (1825). Han købte og beboede hiin Hjørnegaard i Strand- og Søgaten, forhen Cancelliraad Must, og efter Solem overgik den til P. A. Moe (nu E. Bratt, Kjøbmandsgaden No. 42).

Skjønt uden Kundskaber og fast aldeles uskrivfør (havde Møje med at skrive sit Navn), findes han dog i Forfatter-Lexikon som den der udgav i Trykken «Tvende Breve vexlede mellem O. Nilsen i Fredrikshald og nogle i Trondhjem (1852) foruden, paa Foranledning, et vidløftigt Svar til Nilsen af A. Solem og J. Iversen (Moholtan).

I 1808 indbyder han til Anlæg af et Saltværk paa grund af stor Saltmangel.

I Aaret 1825 forflytter han til Christiania, hvor han en Tidlang drev Handel, men overgik til Landvæsenet og købte den store Gaard Sandager, som han beboede i en længere Tid, indtil han, omkring 1840, vendte tilbage til Trondhjem og købte Hommelvigen, senere Stavne Gaard efter Enkefru Knudtzon. (Fr. Solem fik i 1840 Skjøde paa Stavne). Denne Gaard overlod han derpaa til Sønnen Frederik Solem, men forbeholdt sig selv den under bemeldte Gaard liggende Parcel, som derved fik Navnet Breidablik, og som han beboede til sin Død, der indtraf i 1857, henimod 80

Aar gammel. Var gift med Randi Solem, fød Løvaas, og levede sammen i 51 Aar. Hun døde 1859, 84 Aar gammel. De havde kun en Søn, den senere saa berygtede Frederik Solem. De døde endnu tidsnok for ikke at opleve hine sørgelige Katastrofer.

FREDERIK SOLEM,

forannævntes Søn, fød 23. December 1817, blev i Christiania opdragen til Landbovæsenet og forflyttede hertil med Faderen omkring 1844 og blev Gaardbruger paa Gaarden Stavne. Senere, i Aaret 1846, blev han ansat som Landbrugsbestyrer paa Gaarden Munkvold, hvor han forblev i en længere Aarrække indtil han i 1858 forlod denne Stilling og forflyttede atter til Stavne som Jordbruger.

Forud i Tiden agerede han Homøopath, var en jovialsk, behagelig Selskabsmand med megen ydre Dannelse, vist heller ikke uden Kundskaber og derhos temmelig anseet. Saaledes var han anbetret flere Tillidshverv, Overformynder m. m. og af Stortinget endog udnævnt til Medlem af Eftersynskomiteen i Norges Bank.

Solem afgik ved en hastig Død paa Stafne den 20. Januar 1861. (Angaaende de nærmere Omstændigheder henvises til Forfatterens originale Manuskript).

ANDREAS STEEN,

var oprindelig Bogtrykkersvefnd allerede fra længere Tid tilbage og gjenfindes oftere i Bladene som Riismed til stor Morro for Publikum. Fra 13. Septbr. 1814 sees, besynderlig nok, at Addressen trykkes i E. M. Angells Bogtrykkeri ved Andreas Steen der tillige synes at have været Bladets Redaktør endnu i 1816. Fra traadte i Aaret 1818, efterfulgt af Winding, Søn af Jens Winding fra det forrige Aarhundrede.

Efter sin Afsættelse i 1818 som Redaktør eller Udgiver af Addressen synes han efter en Indsender i No. 99 at ville udgive et nyt Blad, idet han allerede i 1811 skal have Bevilling til at anlægge et Bogtrykkeri i Trondhjem. Bladet, som udkom en Gang ugentlig, fik Navn af «Den lille Trondhjemske Tilskuer», men fristede kun en kort og kummerlig Tilværelse uagtet «Bidrag mod-

tages af alle slags, der ere harmonerende med Velanstændighed». En Indsender i 1819 er meget forført over at denne Avis ikke vandt den fornødne Understøttelse da den maatte kunne stifte megen Nytte: «H e r nyttige Forslage, d e r til almen Gavn sigtende Raisonnement; h e r en Embedsmand revset for sin Miniaturdespotismus og for sine Feilgreb; der et opblæst, overmodig dumstolt Væsen tugtet fordi det følelsesløst skader sine Medmennesker, træder Medborgere under Fødder, og trodser Samvittighed og den almindelige Foragt» — — — &c. &c.

MAJOR JENS STANG,

fød 1755, deltog som Capitain i Udmarschen 1808 og var med i Affairerne ved Kongsvinger under Oberstlieutenant Ræder, der døde under Feldttoget og hvorefter Stang optræder som Battaillonschef for 2. Komp. af Trondhjemske Brigade under Titel af Major. Gift formentlig med Helleber Højer 1804. Han deltog ogsaa i Udmarschen 1814 og indberetter at den hele Brigade under Oberstl. Krebs ved Lier anfaldt og forjagede et svensk Korps paa 2000 Mand, hvoraf 17 svenske Officerer og 2 a 300 Mand bleve gjort til Fanger.

Stang døde i Trondhjem 12. Juni 1817, 62 Aar gammel.

AAGE CLAUDIUS SCHULT,

Søn af Hytteskriver ved Gulstad Kobberværk Jens Nic. Schult (død 1843), er fød i Sparboen den 28. August 1790; var 1808—14 Proviantforvalter ved Sjøetaten og blev 1814 Chef for Marine-Departementets Rev. Kontor, samt 1829 Toldkasserer i Trondhjem. Gift 1815 med Magdalena Eleonora Due (fød 1798). Udgiven, foruden enkelte Smaa-Piecer, ogsaa en del Opsatser i forskellige Blade. — — (Kraft).

Denne Mand udviklede mere end almindelige Musiktalenter og stod i mange Aar i Spidsen som dets ledende Aand i det, formentlig ogsaa af ham, i Christiania oprettede musikalske Lyceum.

Ankommen til Trondhjem købte han Gaarden efter sin Formand (Toldk. Klüver), og fortsatte med Ihærdighed sin Virksomhed i musikalsk Retning, idet han strax ved sin Ankomst fik opret-

tet et musikalsk Selskab i større Stil, hvor Vokalmusiken under hans Ægide for første Gang i Trondhjem etableredes og gjorde gode Fremskridt. Denne Mand maa saaledes med fuld Ret tillægges den Fortjeneste med ualmindelig Iver i sin Tid at have lagt Spiren til og med Held have virket til Musikens Fremgang i vor By, idet han derhos ved Testamente har efterladt os et materiale Udbytte hvorom mere senere.

Uden tvivl har denne Mand, skjønt uden Examen, ogsaa fortjent Opmærksomhed i anden Retning, da dog langt mindre Beretigede ofte fremdrages og paaskjønnes. Men det gik med ham som med mange andre, der i levende Live udvise et eller andet Talent i Menneskehedens Tjeneste. Deres Fortjenester paaskjønnes først efter deres Bortgang fra en utaknemmelig Verden. Denne Mand har, ved sin vistnok eiendommelige, men derhos retskafne Karakter, som Toldembedsmand virket med Held og som saadan i et Tidsrum af 30 Aar tilendebragt sin Mission med Hæder. Det var ikke hans Sag at forfølge den ofte nok etablerede Theori at gjøre Handelstanden det saa broget som muligt; tvertimod skal han af Nedskriveren heraf idetmindste, og uden Tvivl af hans Samtidige, tilkjendes det Vidnesbyrd, at han, hvor det stod til ham, manges Gang ufortrødent søgte og med Held bilagde manges Tvistighed netop der, hvor Handelstanden endnu uden hans Mellemkomst ellers skulde have lagt under, og alt dette uden nogen sinde at tilsidesætte sine Pligter som god og dygtig Toldembedsmand.

Paa grund af Svagelighed tog han sin Afsked i 1865 med Pension 800 Sp. Døde den 2. Decbr. 1868. Ved hans Bisættelse bleve hans musikalske Fortjenester anerkjendte, idet denne foregik under Chor af Damer og Herrer i Kirken og ved Graven.

I det paafølgende Aar fremkommer hiint Testamente hvorefter Schult giver 500 Sp. til en vordende Tonehals Opførelse i Trondhjem, og bevirkede derhos, i sin Tid, det fra 1841 opløste musikalske Selskabs Medlemmer til at overdrage til Schult alt dets Efterladenskab, bestaaende af en hel Masse Musikalier m. m. samt en lignende Sum, for at anvendes i samme Øiemed.

Det til Medlemmerne stiledte Circulære er dateret 26. Marts 1865, hvori han andrager «samtlige forhenværende Medlemmer af den i Aaret 1831 oprettede Musik-Forening om, at dets Behold-

ninger af Penger og Musikalier maa overgives til en vordende Forening og til Byggefond for en Tonehal, at opføres i Tidens Løb. Andragendet er bifaldt og undertegnet af alle daværende Medlemmer, 46 i Tallet. Legatet er anektert Vor Frue Kirke og bestyres af Kirkens Inspektion og dens Værge, samt 2 af Formandskabets Medlemmer.

Et paa 5 store Ark i 1862 af Schult skrevet Prospektus har til Motto:

«Musica er en skøn og ædel Guds Gave.
Næst efter Theologien giver jeg den den højeste Plads og største Ære. Luther.»

Af det hele Foredrag fremgaar, at han med Liv og Sjæl opfattede sin Idee, sin Tankes Realisation om en Musikhals Tilblivelse m. m. Legatet andrager ved Udgangen af 1873 til ca. 1800 Sp. foruden en del Musikalier ikke uden Værd.

I Aaret 1829, da han forlod Christiania, afholdtes et Selskab til Schults Ære i det Musik. Lyceum og i hvilken Anledning en Sang i 4 Vers blev afsungen. Sangen findes i «CRITICA», Christiania 1829.

Fru Eleonore Schult, født Due, døde rolig Onsdag den 13. Januar 1885 paa Eid i Nordfjord, 87 Aar gammel.

MAJOR ABRAHAM SCHJELDERUP SCHULT,

en Broder af forannævnte, født 1786, var ansat som Officer i Trondhjemske Brigade og boede i længere Tid i Trondhjems By. Som Kompagnichef havde han i en lang Aarrække sin Bopæl paa Chefsgaarden ØSTBORG i Skogn indtil han endelig, i 1854, tog sin Afsked med Pension 480 Sp. og forflyttede til Stenkjær, hvor han døde 20. Febr. 1868, 82 Aar gammel.

PETER ASCANIUS SCHULT,

født 7. Octbr. 1798, Told. Schults anden Broder, ansattes 1815 som Handelsbetjent hos Jac. Schav. Gram, hos hvem han forblev til Aaret 1821, da han drog til Christiania for at underkaste sig mineralogisk Examen. Efter tilendebragt Kursus, 1824, blev han først konst. Adjunkt ved Kongsbergs Middelskole hvor han forblev

i 2 Aar indtil Udgangen af 1827, da han i et Aars Tid bereiste England og Sverige, og blev derpaa, i 1828, Direktør for Røraas Kobberværk. Som saadan tilbragte han her 28 Aar, da han i 1856 paa grund af Svagelighed tog sin Afsked og lever nu i T.hjem med 500 Sp. i Gage. Var gift 1830 med en Datter af P. A. Hansen, Julie Mathilde, født 1812. Hun døde under et Besøg i Trondhjem i Aaret 1838, 10. Septbr. Schult er Medlem af V. S. Døde 5. Novbr. 1875, altsaa over 77 Aar gammel. Har nu i flere Aar boet hos sin Datter, Fru Klem, gift med Kjøbmand Klem paa Kalvskindet.

BYSKRIVER EVEN SOLBERG,

Søn af Sergeant Peder Hundlo i Stod, født 2. Marts 1787, fik sin Opdragelse hos Provsterne Rønnau og Midelfart i Bedstaden paa Solberg Præstegaard hvorefter han tog Navn; var i yngre Aar dels Huslærer, dels Skolelærer, sidst ved Christiania Opfostrings-Hus og Borgerskole, tog 1819 norsk juridisk Examen, blev samme Aar authoriseret Fuldmægtig hos Regjeringsadvokaten, 1820 Kopist i Finants-Departementet, 1821 underrets- og 1823 Overretsprokurator i T.hjem, 1826 konst. Sorenskriver efter Knudsøn, 1840 Raadstueskriver i Bergen og 1853 By- og Raadstueskriver i Trondhjem. Udgivet flere Skrifter, v. Kraft.

Denne hæderlige Gubbe, der altsaa fyldte sit 87de Aar sidste 2den Marts 1874, har i sit hele Liv igjennem vedligeholdt sin Karkers Paalidelighed og Hæderlighed og høitages af enhver med hvem han kommer i Bekjendtskab og Berørelse.

Fra 1838 Medlem af V. S. Døde den 22de Novbr. 1874.

KJØBMAND ANDREAS SAMSSING,

født 1800. Kom hertil fra Fredrikshald og ansattes hos B. Moe 1820 som Handelsbetjent. Omkring 1830 etablerede han egen Forretning i Farver Ulstads, nu P. Løvengs Gaard i Strandgaden (nu Olaf Trygvessøns Gade No. 20, 1919), væsentligst som Manufakturhandler.

I Marts 1841 reiste han med flere Handlende til Hamburg; men ved Hjemkomsten fandt han sin hele Varebeholdning opbrændt under Ildebranden den 24. April 1841 og var den som Ulykken mest rammede; thi uagtet den største Del af hans Eienomme var bragt ned i Kjelderen, blev disse paa grund af mangelfuld Tillukning, allikevel et Rov for Luerne, medens fast alle andre brandfrie Kjeldere holdt Stand. Samssings Ulykke vandt almindelig Deltagelse og man beklagede, at han ikke under Opholdet i Christiania søgte Ansættelse i Toldvæsenet, som dengang, efter Sigende, skulde have staaet ham aaben. Efter at have vundet Akkord med sine Kreditorer, begyndte han atter egne Forretninger, der dog ikke vilde gaa fremad. Døde ugift den 4. Mai 1845.

OBERBRANDMESTER SUHRLAND.

Sees at have været ansat her som saadan fra 1788 efter D. Berlin. Døde i Novbr. 1800. Gift 1794.

Her var en Theolog som Lærer ved Realskolen ved dens Oprettelse, formentlig den samme, som senere blev Sognepræst i Selbo.

OLDINGEN KNUD STRAND

anføres her paa grund af hans høie Alder og fordi han kan ansees samtidig med vor berømte Tordenshiold. Strand var nemlig født 1707 og døde i Novbr. Maaned 1815, altsaa 108½ Aar gammel, begravet paa Domkirkegaarden tæt ved Kongsgaarden, af Klüver betegnet med No. 17. Efter samme anføres her:

— — — «Knud Strand fortalte: at mere end Halvparten af de Banker (Ører) udenfor Staden, især ved Elvemundingen, som nu neppe ved Flod kan paseres med en lille lastet Baat, kunde i 1720 til 1730 overseiles med en lille Jægt ved Ebbe. Kunde det faste Land i ikke fuldt hundrede Aar tiltage saa betydeligt, saa synes det rimeligt at den nordre del af Staden, fra bemeldte Kongens Gade af, siden Olaf Trygvesøns Tid i 800 Aar ogsaa paa denne Maade kunde være bleven til.»

Klüver antager nemlig at ved Staden Trondhjems Anlæggelse i Olaf Trygvesøns Tid har Sønnen sikkert gaaet lige til

Kongens Gade, hvilket kan sees ved en liten Bakke som følger den hele søndre Side av denne Gate, foruden at der nordenfor dette Sted, paa 4 a 5 Alens Dybde, næsten allevegne træffes Skjæl og andre Søprodukter, men søndenfor derimod spores dertil intet, i det mindste paa den nævnte Dybde.

Paa Hjørnet af Kongens Gade og Svenskstuveiten skal, efter Knud Strands Beretning, Admiral Tordenshiold være født. Da Tordenshiold som bekjendt blev dræbt i en Duel i 1720, kun 29 Aar gammel, altsaa født 1691, maa Knud Strands Erindring bringes til en høi Grad af Troværdighed at Tordenshiold virkelig er født i hiint Hus. Nedskriveren har selv undersøgt Stedet, naturligvis nu uden væsentlige Frugter. Under Ildebranden i 1842 blev Svenskestuveiten indraget for at danne en bredere Gade, der nu bærer Navnet Tordenshiolds Gade, Tomten mod Kongens Gade, er nu bebygget af Tobaksfabrikant Jørgensens Gaard, (Kongens Gade 50, 1919), igjennem hvilken Svenskestuveiten gik. Det ene Hjørne beboedes i den Tid af en Glasmager Nergaard, den anden af Gjørtler Sundt. I en af disse Gaarde skulde altsaa Tordenshiold være født. Det maa altsaa paa det nærmeste ansees afgjort, at han ikke, efter andre Sagn, skal være født i Leins Gaard ved Torvet, selv om han der, som ikke usandsynlig, tilbragte en Del Aar i sin senere Ungdomsudvikling.

Knud Strand var eller havde været Slagter af Profession, kopuleret 1745 med Enken Karen Nilsdatter Blom. Har 1747 en Søn til Daaben, kaldet Ole.

REGIMENTSQVARTERMESTER STALIN

levede her omkring Slutningen af det forrige Aarhundrede og i Begyndelsen af dette. Eiede Gaarden Marken paa Byaasen, men solgte samme til Prokurator Iversen.

KJØBMAND PETER STALIN

levede her paa samme Tid og boede i Nordenstrøms Gaard i Graven, Gift med Rebekka Dorthea Greve. Havde Børn til Daaben 1788 og 1793. Underskriver, 1787, Hans Nissens Testamente som Vidne. Døde før 1822.